

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Metodoloxías de investigación orientadas á innovación		Código	652511205	
Titulación	Mestrado Universitario en Psicopedagogía				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación				
Coordinación	Losada Puente, Luisa	Correo electrónico	luisa.losada@udc.es		
Profesorado	Losada Puente, Luisa	Correo electrónico	luisa.losada@udc.es		
Web					
Descrición xeral	A necesidade de investigar en Educación e nos centros e institucións educativas xorde da curiosidade, dende o momento en que nos facemos preguntas sobre como funcionan as cousas, sobre os comportamentos das persoas e institucións educativas, sobre os efectos que produce a nosa práctica. educativas ou sobre como podemos innovar e mellorar os resultados das nosas accións (Martínez González, 2007, p. 11). Preténdese que o alumnado do máster se familiarice coa investigación no ámbito educativo; que coñeza, comprenda e valore as características da metodoloxía científica e, ademais, comprenda os procedementos para a realización de investigacións en educación. Neste asunto, as fases que supón toda a investigación científica estarán expostas a partir da identificación do tema ou problema a investigar, continuando coa planificación e deseño da investigación, coa execución da mesma e concluíndo coa interpretación e reflexión dos resultados obtidos. Destacarase a importancia da análise das potencialidades e limitacións da situación educativa investigada e das posibles accións de mellora que se consideren oportunas. Por último, traballarase na redacción dun informe de investigación.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A6	Dominar o marco legislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.
A11	Redactar, presentar, defender informes e outros documentos básicos que contribúan a unha óptima comunicación en contextos multidisciplinares
A13	Ser capaz de deseñar, desenvolver e avaliar procesos de investigación educativa, utilizando os métodos máis apropiados á natureza do problema, á finalidade da investigación e os criterios científicos máis adecuados, con especial énfase nos procesos de investigación na aula
B1	Capacidade de creatividade e innovación
B3	Capacidade de resolución de problemas
B5	Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e escrita
B8	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B9	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B10	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Domínio das ferramentas básicas da investigación científica.	AP6 AP11 AP13	BM1 BM3 BM5 BM8 BM9 BM10 BM12
Capacidade para xestionar as bases de documentación técnico-científica para seleccionar documentos de interese, revisalos e sintetizar os traballos doutros autores.	AP6 AP11	BM5 BM9
Capacidade de identificar las necesidades de investigación en relación con problemas reais y para proponer objetivos innovadores de investigación en forma de proyectos de investigación.	AP6 AP11 AP13	BM1 BM3 BM5 BM8 BM9 BM10
Capacidade para sintetizar e expoñer correctamente en forma escrita e oral os resultados da propia investigación.	AP11	BM5 BM12

Contidos	
Temas	Subtemas
Fundamentos epistemolóxicos e metodolóxicos do saber e as prácticas educativas.	- Paradigmas en educación: cuantitativo e cualitativo.
Deseños metodolóxicos da investigación	- En función da finalidade: básica e aplicada. - En función do paradigma: cuantitativa e cualitativa. - En función do nivel de investigación: exploratorio, descritivo, experimental. - En función da dimensión espacial e temporal: históricos. comparativos, lonxitudinais e transversais. - Metodoloxías cualitativas e mixtas.
Procedementos e estratexias de recollida de información.	- Enquisa, entrevista, escalas, observación.
Análise e interpretación dos datos e da información.	-Estatística descritiva. - Codificación e categorización da información

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B5	1.5	0	1.5
Análise de fontes documentais	A6	1	9	10
Sesión maxistral	A6 A11 B8 B9	7	7	14
Solución de problemas	A11 A13 B1 B3 B5 B9 B10 B12	6.5	24.5	31
Obradoiro	B3	5	9.5	14.5
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Realizárase unha avaliación inicial sobre os coñecementos que ten o alumnado acerca dos contidos relacionados coa materia para introducir o que se vai a impartir e facer na mesma.

Análise de fontes documentais	Metodoloxía que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (artigos, textos educativos, bases de datos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para o análise dos mesmos. Seleccionaranse diferentes artigos para coñecer a súa estrutura e analizar cada unha das súas seccións en función da metodoloxía utilizada. Ademáis, servirá para completar a parte correspondente da metodoloxía de solución de problemas.
Sesión maxistral	Expoñeranse os diferentes temas da materia explicando os contidos incluídos nos mesmos de modo que permita interactuar co estudantado e aclarar as dúbidas que teñan. Presentarase a bibliografía que permitirá profundar nos temas expostos.
Solución de problemas	Para promover a participación activa do estudantado, plantexarase a elaboración dun dossier que partirá da definición dun problema, completando as distintas fases do proceso de investigación científica, considerando os contidos traballados na materia.
Obradoiro	Para facer o proceso de ensino-aprendizaxe máis práctico en termos de análise cuantitativa de datos e información cualitativa, realizaranse obradoiros cos recursos informáticos necesarios.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Análise de fontes documentais Solución de problemas Obradoiro	Todas as dúbidas que se xeren durante e despois do desenvolvemento das metodoloxías propostas resolveranse mediante a atención personalizada do alumnado, ben de xeito persoal, por correo electrónico ou Teams.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Solución de problemas	A11 A13 B1 B3 B5 B9 B10 B12	A partir da formulación dun problema de investigación, terase que continuar con todas as fases do proceso de investigación científica tendo en conta o explicado ao longo do cuadrimestre. Isto entregarse en forma de dossier.	100

Observacións avaliación

O alumnado que non asiste ao 80% das clases terá que facer o mesmo que o alumnado presencial.   En canto á realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, o/a estudante será cualificado/a con ?suspense? (nota numérica 0) na convocatoriacorrespondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.   A avaliación adiantada rexerese polo mesmo procedemento de avaliación que o especificado na 1ª e 2ª oportunidade aplicable ao alumnado "non asistente".

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bisquerra Alzina, R. (2005). Metodología de la investigación educativa. La Muralla. - Buendía, L.; Colás, M.P. y Hernández, F. (1998). Métodos de investigación en psicopedagogía. McGraw-Hill - Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Morata - Martínez González, R.A. (2007). La investigación en la práctica educativa: guía metodológica de investigación para el diagnóstico y evaluación en los Centros. Ministerio de educación, Centro de Investigación y Documentación Educativa - Padilla Carmona, M.T. (2002). Técnicas e instrumentos para el diagnóstico y la evaluación educativa. CCS - Rodríguez, G., Gil, J. y García, E. (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Aljibe - Walker, R. (2002). Métodos de investigación para el profesorado. Técnicas de evaluación (3ª. edic.). Morata
Bibliografía complementaria	- Blaxter, L.; Hughes, C. y Tight, M. (2000). Cómo se hace una investigación. Gedisa

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
A entrega de traballos da materia realizarase de forma telemática. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Enténdese que o alumnado universitario ten asumidas as capacidades lingüísticas en relación á expresión oral e escrita. Por tanto, é primordial e obrigatorio a corrección ortográfica (ortografía, acentuación e puntuación), gramatical e léxica nos traballos e exames realizados como condición imprescindible para superar a materia. Se seguirán as recomendacións da Oficina de Igualdade de Xénero "Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria incorporárase a perspectiva de xénero (linguaxe non sexista, bibliografía de autores/as, propiciárase a intervención en clase do alumnado...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías